

Ljudning vid måltiden på Ugglan

De äldre barnen har hämtat mat och sitter nu runt bordet och pratar. Elsa, en förskollärare, sitter också vid bordet. Barnen pratar med varandra medan de äter. Elsa deltar inte mycket i samtalet men ger då och då lite hjälp till någon som behöver en bit hushållspapper, ett nytt bestick eller något liknande. En gästande förskollärare blir anvisad en tom plats vid bordet, hon hämtar mat och sätter sig. Efter en stund vänder sig ett barn till den nytilkomna förskolläraren och frågar:

- Vad heter du?

- Jag heter Marie. Vad heter du?

- Gissa! svarar flickan och ler mot Marie. Övriga barn följer intresserat det som händer.

- Oj då, det var svårt, svarar Marie. Kan du inte ge mig första bokstaven? Vad börjar ditt namn på? Flickan svarar M.

- Som jag! Mitt namn börjar ju också på M: Marie. Men du heter nog inte Marie... Kanske Mimmi? Det såg jag att det stod ute bland klädhängarna.

- Det är rätt! ropar Mimmi och skrattar tillsammans med flera av de andra barnen. Fler barn ber Marie gissa deras namn. Hon ber då om första bokstaven i namnet och om hon inte klarar av att gissa namnet ber hon om fler bokstäver. Leken fortsätter med barnens föräldrars namn. När ett barn inte vet vilka bokstäver som finns i namnet hjälps alla runt bordet åt att ljuda. Gissningsleken fortsätter under hela lunchstunden.

Observation 1. Förskollärare Elsa och Marie i samspel med de äldre barnen under lunch på förskolan Ugglan.

Äpplen och bockar på förskolan Snäckan

- Snipp, snapp, snut, nu är sagan slut! säger förskolläraren Mona. Kommer ni ihåg hur det lät när den lilla bocken kom? Under det att Mona har berättat sagan har frukt delats ut av barnskötare Evert och barnen förlorar koncentrationen en stund. Mona väljer att svara själv – Jag tror att det lät tripp, tripp. Hur lät det när mellanbocken kom? Ett barn svarar: - Tramp, tramp och barnen fortsätter med den stora, som säger klamp, klamp. De har lite svårt att hitta koncentrationen, eftersom äppelätandet kommer emellan.

- Hör ni, jag tror vi får äta färdigt äpplena innan vi berättar sagan tillsammans igen och sjunger om bockarna Bruse, det blir svårt med äpple i munnen, konstaterar Mona. Barnen äter vidare. En pojke tar den lilla bocken och hoppar med den över leksaksbron medan han säger "tripp, tripp".

- Har någon egna äppelträd hemma? frågar Evert. Barnen ropar "Jag har ett!" "Jag har två." "Jag med!" Mona vänder sig mot pojken som leker med bocken och frågar om han vill att de berättar sagan igen och medan barnen äter på äpplena berättar Mona sagan om bockarna Bruse en gång till.

Observation 3. Förskollärare Mona och barnskötare Evert i samling med 1–3-åringar på förskolan Snäckan.

Fånga lärandet i stunden eller inte vid Ugglans förskola

Hos 5-åringarna pågår en del pysslande vid de två arbetsborden. Vid det ena bordet sitter vikarien Lotte med en pojke i knät. Pojken tittar på de andra som gör olika saker. Lotte finns till hands men deltar inte i aktiviteterna. En flicka bygger ett pärlplattemönster medan andra barn ritar. Två pojkar har lånat namnlapparna där alla barns namn står och håller nu på att skriva av dem. De pratar och frågar varandra vad det står. Efter ett tag visar de, påtagligt stolta, upp det de skrivit för Lotte. Pojkarna fortsätter en stund. En flicka ansluter till skrivgruppen. Efter en stund tappar dock pojkarna intresset och flickan avslutar också sitt skrivande.

Hur skriver man hund? frågar Egon rakt ut i luften.

Han tittar ner på sin teckning som föreställer en hund. Frågan tycks inte riktad till någon särskild person och ingen besvarar frågan. Efter en stund lämnar Egon sin teckning och går till bygghörnan.

Vid det andra arbetsbordet pågår i stort sett samma aktiviteter. Här sitter förskolläraren Nasibeh och samtalar med olika barn om vad de håller på med, hur de har tänkt att fortsätta och hur de ska lösa olika problem. Maja vill veta hur hon ska skriva. Hennes teckning föreställer en katt och katten ska säga mjao i en pratbubbla.

Vad börjar det på, MJAU, MJAU? Nasibeh ljudar tydligt. Maja lyser upp:

M! Hon skriver dit ett M i pratbubblan.

Och sen? MJJ, ljudar Nasibeh. Maja rynkar pannan och svarar inte. Ja, det kan vara lite svårt att höra, säger Nasibeh efter en stunds försök. Det är J. Maja skriver ett J i pratbubblan. MJAA, ljudar Nasibeh högt. Maja ljudar med, men hör inte ljudet. A, säger Nasibeh efter en stund, och Maja skriver dit ett A. Sen kan du välja om katten ska säga MJAO eller MJAU, säger Nasibeh. Om det är MJAO ska det vara ett O, om det är MJAU ska det vara U. Maja skriver dit O,

Och sen då?

Sen är det klart.

Måla skogsdjur på Skogsbackens förskola

Barngruppen har under en längre tid arbetat med djuren i skogen som ett tema och barnen ska nu måla olika djur som lever i skogen. Djuren ska senare klippas ut och klistras upp på en bit spännpapp, där en skog målats.

Oj så många fina djur det blir! utbrister förskollärare Eva och tittar ut över de målningar som barnen har framför sig på det gemensamma bordet. Men vad är det här för skogsdjur, Kia? frågar hon och böjer sig över Kias målning.

Nä, det är Spiderman, meddelar Kia glatt.

Men, säger Eva tvekande. Var är ditt skogsdjur?

Jag gillar Spiderman, replikerar Kia och ler. Det blir fint, visst?

Men kanske kan du måla ett djur bredvid Spiderman. Han kanske har en skogsdjursvän, eller?

Kanske, svarar Kia, kanske en räv. Eller en spindel! Kia målar snabbt några streck bredvid Spiderman och pekar – Här är en spindel.

Det var ju bra, säger Eva. Den kan vi klippa ut.